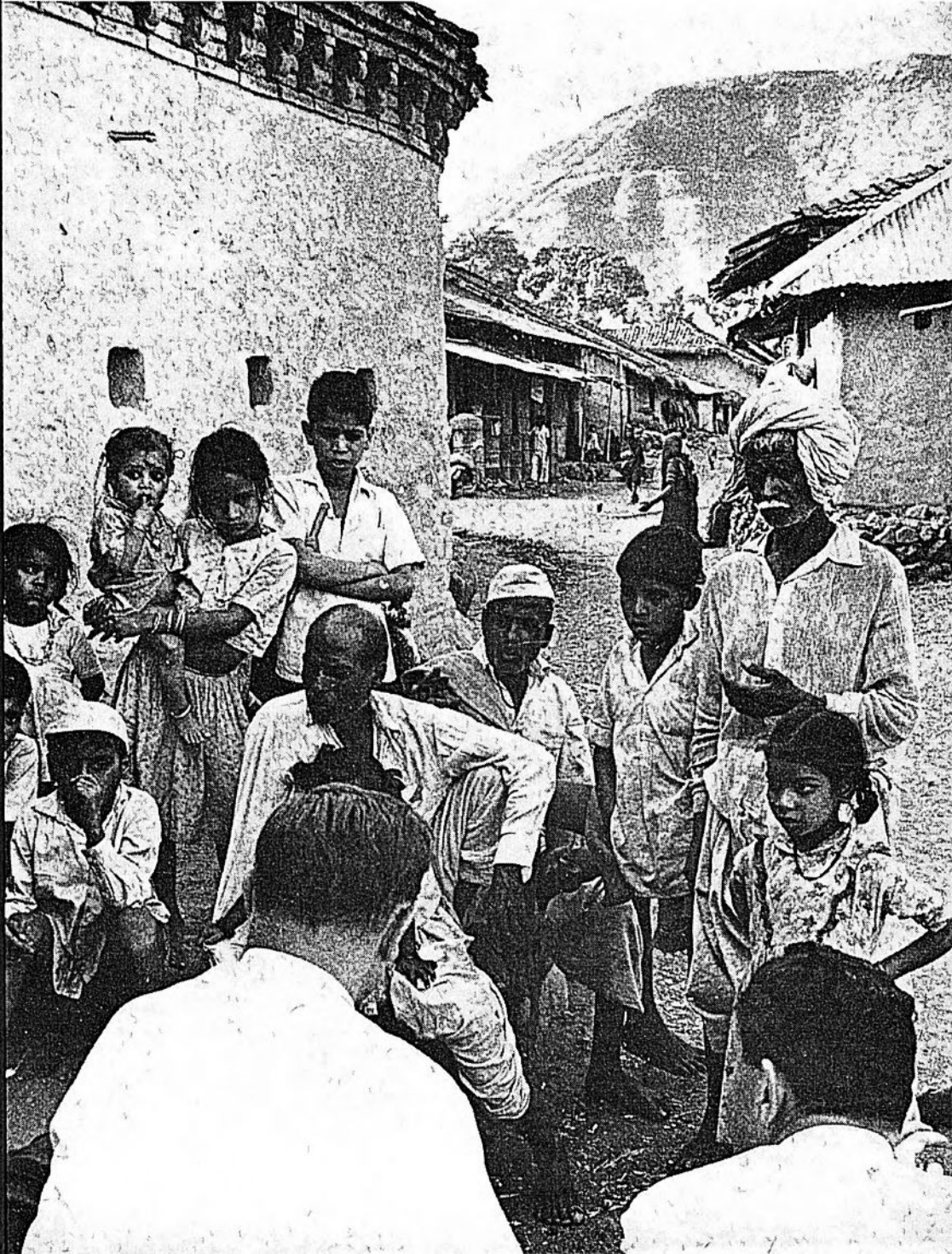

ny värld i bild

TIDSKRIFT FOR MORALISK UPPRUSTNING

TIDSKRIFT FÖR
MORALISK UPPRUSTNING

Utgives av IDÉ och KULTUR
Utkommer en gång i månaden

Nr 6 - 1969

I redaktionen

Finn Harald Wetterfors

Jan Franzon

Gunnar Wieselgren

Lennart Sjogren ansvarig utgivare

Nordiska medarbetare

Einar Engebretsen Norge

Keld Jørgensen Danmark

PRENUMERATIONSPRIS per år
(12 nummer)

Sverige kr 20 —

Danmark dkr 25 —

Finland mk 17 —

Norge nkr 25 —

SVERIGE

Sveavägen 34 VI 111 34 Stockholm

Postgiro 70 61 90 - Tel 08/10 34 56

FINLAND

Postgiro 11 20 95 Helsingfors

NORGE

Sophus Lies gate 5 Oslo 2

Postboks 1243, Viken Oslo 1

Postgiro 12 579 - Tlf 56 34 14

Fotografier och teckningar med till-
stånd av 4—5 10 - Sturla Johnson
6—7 - Campbell Leggat

© NY VARLD I BILD

Tidskrift för Moralisk upprustning

Tryck Br Tengs Oslo

Omslagsbilden

Besök i en indisk by I Asiens
byar kommer kontinentens
framtid att avgoras Materiell
hjälp är inte nog Har vi i
Europa de ideer som Asiens folk
vill acceptera och tillämpa för
att själva andra på utvecklin-
gen? Om detta handlar ledaren
i detta nummer

Det är bråttom!

125 ledande män inom svenskt skogsbruk jämte representanter från många andra länder diskuterade nyligen i Jonköping vad svenskt skogsbruk kan göra för u-landerna

«Vi har bråttom», sade konferensens ordförande, generaldirektor Fredrik Ebeling i skogsvårdsstyrelsen — och han talade med lidelse

Sakta men säkert tränger sig medvetandet fram om att det är bråttom För bara några år sedan kunde man knappast få så många ledande män inom ett område att agna en hel dag åt behoven i andra delar av världen

Diskussionen gäller nu inte **om** utan **hur** man skall hjälpa Mycken och nödvändig teknisk kunskap ventileras Samtidigt tycks det inte racka

Är tiden nu inne för en förståelse av att det egentligen är en fråga om ideologi? Inte en partipolitisk ideologi, utan en moralisk ideologi, som är förpliktande för både nationer och individer, lika mycket i vår rika värld som i den fattiga sk underutvecklade världen Finns det en sådan ideologi?

Finns det ett fång idéer som kan djupgående förändra gemene mans liv i u-landerna och sätta honom i stånd att förändra sin och sitt folks lott? Och kan vi förmedla dessa idéer?

En dansk fruktodlare kom till Indien i avsikt att hjälpa de indiska bonderna I en by med tusentals invånare motte han tre broder, alla ledare i byn De låg i bitter fejd med varandra, en fejd som återverkade på hela byn Produktionen i byn tackte inte ens det egna behovet Någon frågade dansken «Kan du hjälpa dessa män?» Han var arlig nog att svara «Nej, jag ligger själv sedan många år i fejd med min egen svåger» — Men han satte sig ned och skrev till sin svåger och ställde till rätta vad han från sin sida kunde ställa till rätta i deras relationer

Då han åter motte de indiska brodern berättade han vad han gjort De blev intresserade av en europé som var odmjuk nog att andra sig Det hjälpte dem att själva göra upp sina mellan-
havanden De bad varandra arligt om förlåtelse för oversitteri å ena sidan, hat å den andra Det enade dem Fraktionerna i byn enades De fick en syn för vad deras by kunde göra för Indien På ett år fördubblades produktionen och byn blev för första gången självförsörjande Andra byar följer nu exemplet

En förändring i oss själva som får oss att leva vad vi vet är riktigt tycks kunna hjälpa andra Endast en sådan förändring, omfattande nog att kunna kallas en ideologi, och verksam i både fattiga och rika nationer, kan i längden mota de enorma behoven Men det är bråttom

Brev till en student

Sommaren 1969

Svaret på din fråga om hur man finner en mening med livet, ligger i sista hand hos dig själv. Vagarna kan vara många och olikartade. Någon patentlösning, som serveras på en bricka, finns inte — inte ens i vårt eget tekniskt så hogtstående samhälle. En tysk resebyrå skrev i sin reklambroschyr «Das Leben ist schon, aber teuer. Mann kann es auch billiger machen, dann ist es aber nicht so schön» (Livet är härligt, men dyrt. Man kan också göra det mindre dyrt, men då är det inte så härligt). Det som är någonting vart, kostar något.

Jag skall gärna berätta för dig vad jag själv har kommit fram till — utan att därmed påstå att min väg är vägen för dig.

Gemensamt för oss är detta att vi är på väg. Några kor på autostradan, andra tar sig fram på branta och nastan oframkomliga fjällstigar. Efter åtskilliga år både på dammiga landsvagar, breda autostrador, gungande myrmark, forforiska återvandsgränder och bergfasta fjällstigar, har jag kommit fram till, att det är vissa ting varje människa för eller senare moter. För det första är det den verklighet som omger oss. Allt som sker ute i världen. Rent historiskt befinner vi oss i dag i den egenartade situationen att intet folk och ingen människa

langre kan isolera sig eller undandra sig ansvaret för den tid vi lever i och de krav den ställer. Utan att vi blir tillfrågade kastar «tiden» vår generation in i handelsernas virvelström, där var och en av oss tvingas att vardera och valja.

När jag gick på mellanstadiet i skolan, diskuterade vi ofta pacifismen. Den 9 april 1940 var den frågan plötsligt inte längre teoretisk. Vi kastades in i en praktisk situation som var och en personligen var tvungen att ta ställning till. In för nazismens diktatur och den militära ockupationen måste varje människa träffa sitt val, och som folk valde vi att kampa.

I dag står individ och samhälle på samma sätt inför krafter och tendenser som hotar det sant mänskliga — antingen det är nya diktaturer eller upplosande och undergravande krafter i vårt eget fria samhälle. I en tid då maktgrupperingar genom tidningar och andra massmedia talar om att vinna och utnyttja människors lojalitet, är det inte längre likgiltigt vad vi lever för, vilka grundvärden och ideer vi förpliktar oss till och låter bestämma våra liv.

Detta är vad jag vill kalla «valet i de yttre handelsernas spänningsfält». Men samtidigt har jag både genom erfarenhet, vetan-

de och tro kommit fram till att det verkliga, avgörande valet som vår tids människor ställs inför ligger på ett helt annat plan — djupare än valet mellan kommunism eller antikommunism, för eller emot den gemensamma marknaden, NATO eller inte NATO, svart eller vitt, rik eller fattig, privat initiativ i ett kapitalistiskt samhälle eller statskontroll i ett socialistiskt system. Det är det «inre valet» — motet mellan min egen vilja och Guds kall — mellan individens, gruppens och nationens nakna ego och Guds kall till varje människa och folk att leva för att förverkliga en bestämmelse, som syftar till något mera än en själv. Valet för oss står mellan att bygga en värld efter Guds vilja eller bara efter vår egen.

Har du din protest «Jag vill inte ge upp min personlighet. Inordnar jag mig under Guds vilja, så kan jag ju inte längre vara mig själv?»

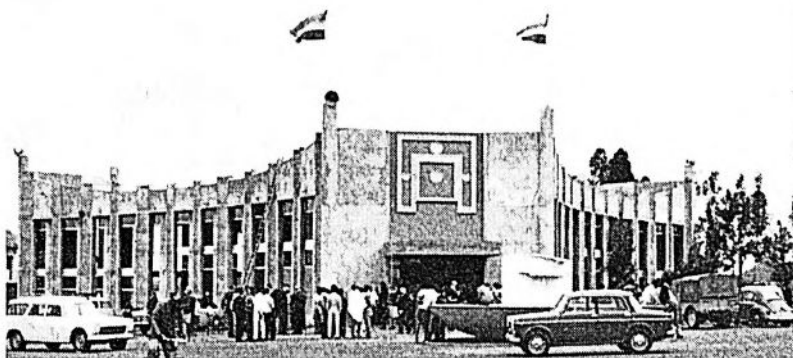
Det trodde jag också en gång. Det jag upplevt har emellertid visat det motsatta. Liksom atomens fulla kraft frigörs först när den klyvs, öppnas dörren till oanade möjligheter i människan, först när hennes egen vilja sprängs av Guds vilja och sätts in i ett större sammanhang. Det är dolda resurser som frigörs när «hela människan» engageras. Om personligheten inte konfronteras med detta inre val som kan uttryckas med korsets symbol, kan den heller inte sprängas ut ur jaget och inordnas i ett större kraftfält, en större dimension. Det var val detta som Kristus menade med liknelsen om vetekornet, det som först måste do för att det nya skulle kunna vaxa fram. På så sätt mister vi inte vår personlighet, den växer tvärtom in i en högre verklighet. Tanken och känslan djupnar och berikas med en intuition om vad som är sant och akta och vad som är ihåligt och ohållbart.

Och detta betyder kamp. Det betyder att man låter sig engageras av det som sker i tiden — «lever med» i den smarta och den glädje, som atfoljer människans och mänsklighetens sökande efter en ny och bättre värld. Det betyder,

Forts sid 9

Asnan ar fortfarande oundgänglig for etiopiern.

Expo hallen i Asmara dar konferensen agde rum

Från Ny Varld i Bild s korrespondent

MURAR

Afrikaner och asiater på varlds- konferens i Etiopien

Den klara, rena luften ar det forsta intrycket man får da man lamnar planet vid flygfaltet i Eritreas huvudstad Asmara i norra Etiopien. Staden ligger på en hogplåtå 2 500 m o h. Innan vi kom fram, hade vi flugit over fjäll och djupa dalar och tankarna kretsade kring det land och folk som vi skulle besoka for att delta i en internationell konferens.

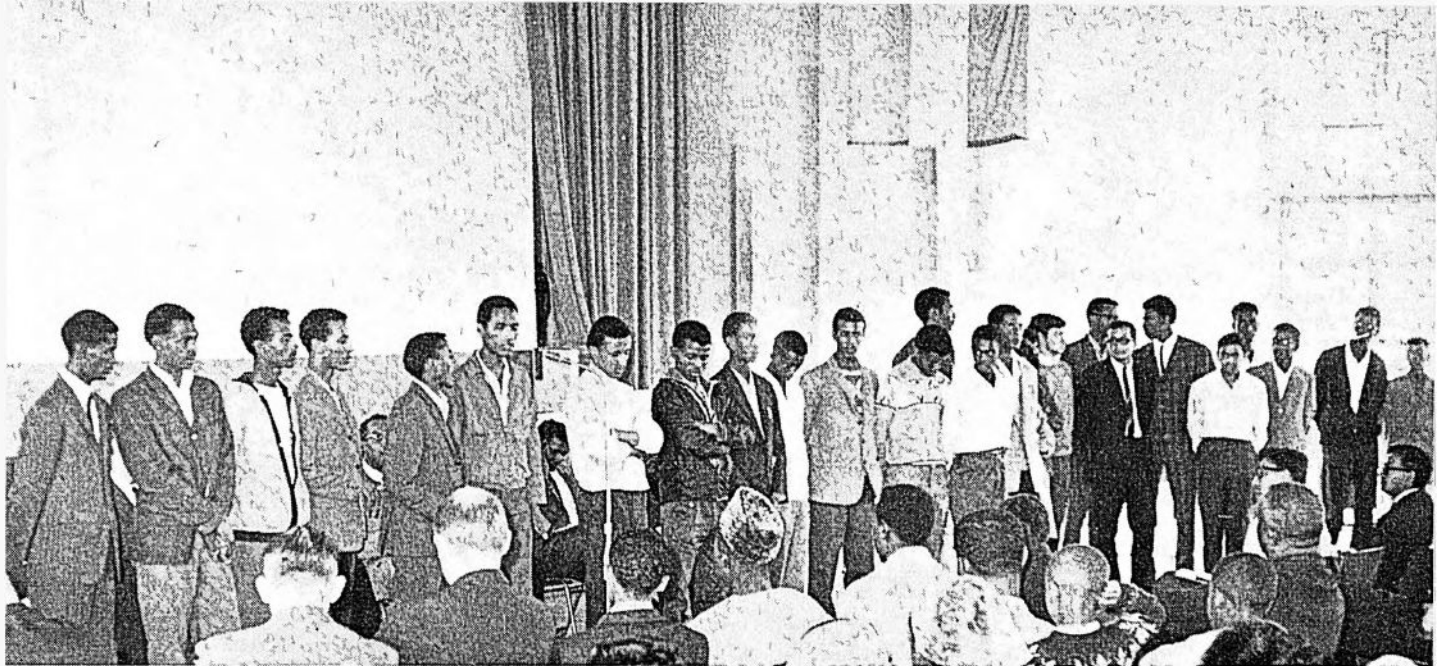
Med sin tretusenåriga historia har Etiopien lange varit en motesplats for många raser och religioner — afrikaner, araber och asiater, muhammedaner och kristna. Europeerna har också satt sin pragel på landet, och Asmara rymmer idag en brokig blandning av italienare, judar, jugoslaver och amerikaner.

Två ting slår en, när man kommer till Asmara direkt från Asiens städer. Det ar ordningen och renligheten på gatorna och det faktum att de jämfört med Indiens gator verkar nastan folktomma. Man blir påmint om att Afrika ar en i förhållande till sin storlek mycket glest befolkad kontinent.

T v
General-
guvernoren i
Eritrea moter
Rajmohan
Gandhi.

Nedan
7 000
människor i
Drottning
Shebas fot-
bollsstadion
lyssnar till
den engelska
arbetar-
ledaren
Frank Abbot.

Revolution genom våld eller genom en förändring i människor? Elever från hogstadiet i Asmaras skolor delger konferensen sina beslut

SOM RASERAS

Varlden har inte glömt Etiopiens heroiska kamp för sin frihet år 1936, då ett vanmaktigt Nationsernas förbund måste åse hur landet intogs av italienarna. Det var i bergstrakterna runt Asmara som etiopiska och med dem allierade styrkor började återerövringen av landet. I maj 1941 kunde kejsar Haile Selassie efter fyra år i landsflykt rycka in i huvudstaden Addis Abeba.

Haile Selassie gjorde sedan en energisk insats för en modernisering av landet i flera avseenden, som vakte respekt och som givit landet en ledande ställning i Afrika.

Det var också Haile Selassies initiativ som ledde till grundandet av Organisationen för afrikansk enhet (OAU). Den har sitt säte i Addis Abeba. På senaste tiden har han flera gånger försökt medla i inbördeskriget mellan Nigeria och Biafra.

Men allt står inte väl till i Etiopien. Missnöjet med korruptionen och nepotismen är utbredd och i byarna råder en skriande fattigdom. Nyligen ledde student-

demonstrationer både i Addis Abeba och Asmara till att universitetet där stängdes. Utanför Asmara körde vi igenom en vägspärr, bevakad av beväpnade soldater. Efter klockan 18 råder utgångsförbud utanför staden. I bergen kampar gerillatrupper mot kejsarens här och flyg, och de får stöd utifrån. Man talar om att etablera en separat stat i Eritrea-provinsen. Tidningarna är hårt censurerade, men ryktena går. Detta skulle kunna leda till samma slags tragedier i Etiopien som Nigeria och Biafra nu får genomlida.

Ett annat motsättningsförhållande, som under senare år blivit alltmer markant i ostafrikanska stater, är spänningen mellan afrikanerna och den inflyttade indiska befolkningen. Också det måste få en lösning.

I denna situation hade generalguvernören för Eritrea, Asrate Kassa, inbjudit Moralsk upprustning till att hålla en internationell konferens i Asmara. Särskilt man var han om att få deltagare från

Forts sid 10

Etiopiska studenter ställer frågor till förre riksdagsman James Dickson

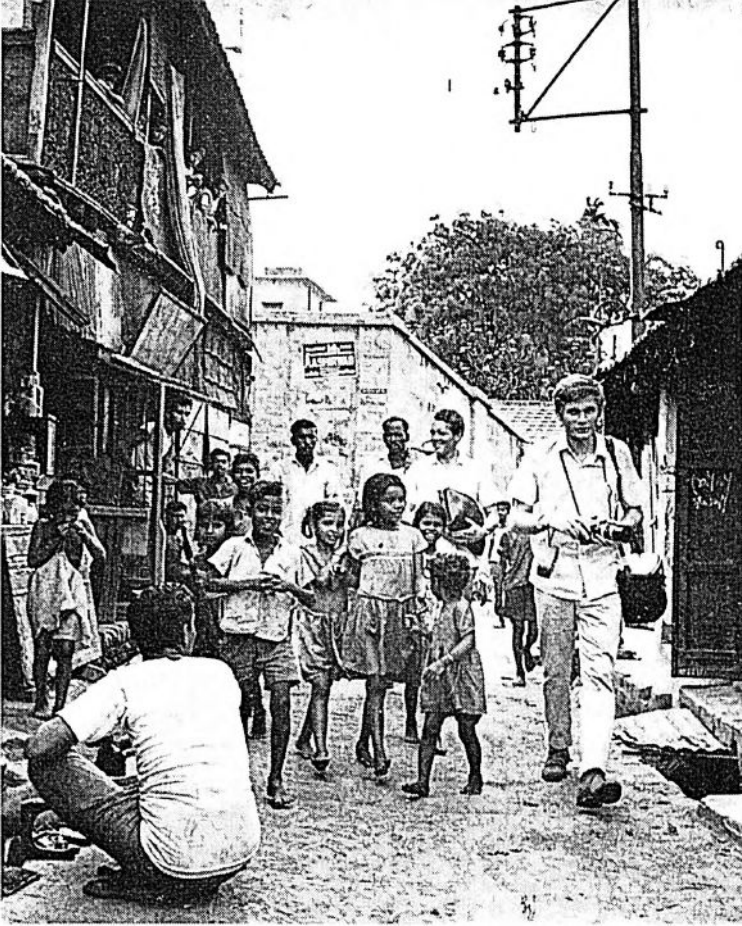

Från öppningen i Expo hallen. Representer för Eritreas olika raser och religioner

Femton asiater som flog speciellt till konferensen mottas av etiopiska studenter

Europeiska gaster på väg till middag hos en familj i en av Calcuttas bakgator I bakgrunden artikelförfattaren

JJENS-J. WILHELMSEN

Perspektiv på **ASIEN**

Pekingtidningen Daily News hade nyligen, att Sovjetunionen håller på att överföra stora flottenheter från Medelhavet till Fjaran ostern Ryssarna beskyldes för att vilja fylla det tomrum som uppstår i Indiska oceanen, när den brittiska flottan drages bort från Asien 1971 Det gar rykten om att Pakistan vill låta de sovjetiska krigsfartygen utnyttja hamnarna Karachi och Chittagong för bunkring, proviantering etc

Sakerhetsproblemen upptar idag allt större spaltutrymme i Sydostasien Tre faktorer dominerar bilden

1 Västerns tillbakadragande Man väntar sig att ett amerikanskt tillbakadragande från Vietnam

kommer att följas av ett brittiskt tillbakadragande från Singapore

2 Kinas makt Hur skall mindre stater kunna sakra sig mot ett atomrustat Kina?

3 Sovjets ökade inflytande Detta marks först och främst i Indien, som söker Sovjets stöd mot Kina Men Peking Daily News är inte ensam om att påpeka att Sovjets ambitioner kan komma att sträcka sig betydligt längre

Det är naturligt att de sydostasiatiska länderna ser sig om efter hjälp

Det är betecknande att Malaysia nyligen vände sig till Indien och foreslog ett närmare samarbete mellan de två länderna i säkerhetsfrågor Indiens svar var foga upp-

muntrande och blev skarpt kritiserat bl a av landets största tidning, Indian Express Tidningen påpekade, att Malaysia var det enda asiatiska land som öppet stödde Indien när Kina gick till angrepp 1962

Likväl har det skett en förändring i indisk utrikespolitik Indiens blickar riktas mer och mer åt sydost Statsminister Indira Gandhis besök i Australien, Japan och Burma i vintras visar vart vinden blåser Det är många som länge har sett det bästa hoppet för Asiens framtid i ett närmare samarbete mellan Indien, Japan och Australien Inte som ett anti-kommunistiskt schackdrag, utan som ett försök att hjälpa hela området framåt

Frågan är om dessa länder kan utveckla den sociala, ekonomiska och militära styrka som är nödvändig för att säkerställa deras oavhängighet Mycket kommer att bero på ledarna I ännu högre grad än hos oss är detta fallet i länder där analfabetismen är utbredd och demokratin ännu inte har slagit rot

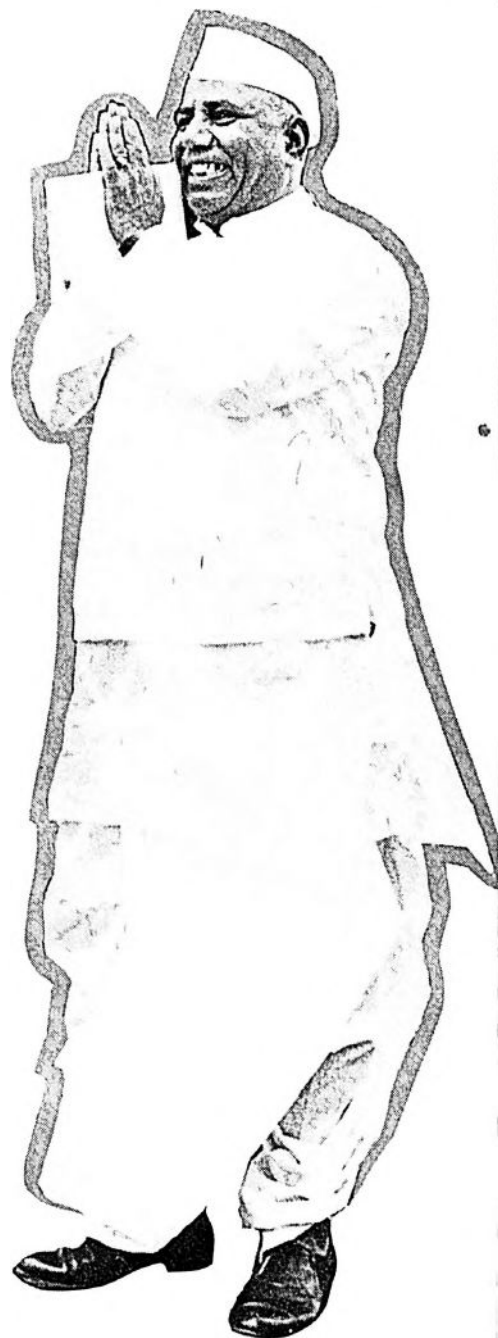
Jag blev uppmuntrad av den vikt många av Asiens statsmän lägger vid nödvändigheten av en moralisk upprustning U Nu, Burmas förutvarande statsminister, uttalade nyligen för en indisk tidning, att han ville använda den närmaste tiden till att utbreda Moralisk upprustning i Burma Indonesiens president Suharto sade under ett samtal med Rajmohan Gandhi «När statsmän inte lyder Gud, lider folken» Statsminister Holyoake i Nya Zeeland har gång på gång understrukit nödvändigheten av att ledare botar sådana krafter som hat, fruktan och själviskhet i stället för att spela på dem

Internationell politik behövs i skrammande hög grad av principlos hasthandel, chauvinism och maktmissbruk Statsmän som grundar sin politik på moraliska principer och lyder samvetets röst kan skapa fred Om Asiens ledare gör sig till pionjärer för en moraliskt uppriktad politik, kan de inte bara trygga sina egna länders framtid De kan införa en ny faktor i spelet mellan maktblocken

STUDENTER I AKTION FÖR INDIEN

Ordföranden för de medicinska studenterna vid ett college i Ahmedabad i Nordindien berättade hur han utnyttjat motsättningarna mellan studenter från olika delar av landet för att själv bli vald vid ett särskilt tillfälle. Under konferensen i Panchgani tog han itu med detta. Han skrev till några av de studenter det gällde och sade att han nu istället ville forsöka överbrygga motsättningarna och driva sina valkampanjer efter hederliga principer.

Den indiske inrikesministern Y B Chavan tackar för en speciell sång, sjungen av en internationell kor på hans eget språk, maharati, vid hans besök i Panchgani.

Burmas tidigare statsminister, U Nu, besöker Asia Plateau, Panchgani, Indien, samman med sin hustru, son och dotter T v R D Mathur som leder verksamheten vid Asia Plateau.

«Studenterna skyller på professorerna. Professorerna skyller på studenterna. Och var för sig skyller de på politikerna. Men kan studenterna lära sig konsten att mobilisera både professorer och politiker i kampen för att bygga ett nytt Indien och ett nytt Asien? Du inbjuds att ta del i den mest fascinerande studentkonferens du någonsin hört talas om eller deltagit i.»

Ovanstående citat är hämtat från inbjudan till en konferens som ägde rum i Panchgani, Indien, den 10—24 maj.

150 studenter från 13 universitet deltog. Tonvikten låg inte på hur studentproblemen skall kunna lösas utan hur studenter kan bidra till att mota Indiens och Asiens akuta behov.

Detta innebär i första hand att få teori och praktik att gå ihop. «Vi fördömer politikerna för att de använder oarliga medel i sina valkampanjer», sade en student från Bombay. «Men studentvalen vid åtskilliga universitet är lika korrumperade.»

En professor i psykologi talade om oarlighet bland lärare och erkanade att han ofta hade bedömt sina studenters inlämnade arbeten efter deras omfång utan att ha studerat dem ordentligt. Hans uttalande väckte stort intresse bland studenterna. Denne professor nöjde sig inte med detta. Han ville också ta itu med sina kolleger på denna punkt.

«Studentdemonstrationer är av godo och jag hoppas att de aldrig upphör», sade Neerja Chowdhury, arkitektstudent. «Men vi måste bli klara på vad vi slåss för och planera hur vi skall kunna omforma det samhälle vi lever i, för det som händer i världen idag är vårt ansvar.»

«Det finns två slags krafter som alltid arbetar inom mig», sade en student från Calcutta, «den kraft som utmanar mig att vara med om att förändra världen och den själviska kraft som drar mig åt motsatt håll.»

Studenter från Bombay, Agra, Nagpur, Bangalore och Colombo (Ceylon) började planera för före-

ställningar av pjaser på sina universitet för att på det sättet sprida moralisk upprustningsideer. Man gjorde också upp detaljerade planer för en konferens i september-oktober. De deltagande studenterna skulle arbeta för att professorer och politiker skulle delta i den konferensen.

Riktlinjer för undervisning

Larare från Storbritannien och fyra andra länder samlades under pingsten i London kring frågan hur undervisningen skall kunna befrämja en värld utan svält, fattigdom och krig och ha en målsättning som kan gälla både den kommunistiska och den icke-kom-

munistiska världen. Pedagogerna måste gå i spetsen för nästa stora fas i mänsklighetens utveckling, hävdade lärarna.

Eftersom vi inte hunnit lika långt på det mänskliga planet som inom tekniken, måste dagens ungdom få lära sig förstå människans natur och upptacka, att människan kan förändras. Lärarna beslutade att själva leva som de lär för att kunna ge ett svar på den fråga som de flesta ungdomar bär på: «Vad går livet ut på?»

I en arbetsgrupp om skolans målsättning formulerade man riktlinjer för lärare och elever. Vi återger några punkter:

ta itu med konflikter i korridorerna och i klassrummen är första steget till att kunna bota fruktan, hat och själviskhet som ofta är upphovet till konflikterna, sätta andras behov och samhällets behov före personliga karriärmål,

engagera i stora uppgifter,

utbilda inte för anpassning till det bestående samhället utan till en förändring av samhället, så att varje individ betyder något,

uppmuntra till att ge sig i kast med svåra saker,

engagera eleverna aktivt i den eviga kampen mellan gott och ont. Det innebär övning i hur man finner vad som är rätt, hur man väljer att göra det man vet är rätt och hur man hjälper andra till det,

lära konsterna att mota och leva samman med människor ur olika miljöer och bakgrund.

Vid konferensen i Caux 1—11 augusti med temat «Challenge for education» kommer i hög grad de frågor som tagits upp vid konferenserna i London och Wellington att stå i förgrunden. Lärare från Norden kommer att ta ett aktivt ansvar för Cauxkonferensen. Norska lärare har redan chartrat ett flygplan som avgår från Oslo den 31 juli till Caux och återvänder 10 augusti.

Det nuvarande tillståndet i världen ropar efter förändring, efter en total revolution. Men vilket slags revolution? Och vilket slags revolutionärer behövs för att genomföra den? Vilken är kyrkans revolutionära roll i det moderna samhället?

Dessa frågeställningar har gjorts till föremål för ett ingående studium av några unga tyska teologer vid universitetet i Göttingen. De redovisar vad de kommit fram till i ett «protokoll», varur har återges några punkter.

En världsomfattande, radikal förändring är nödvändig, inte minst med tanke på att 1/3 av jordens befolkning — och till den hör de kristna — har för mycket, medan 2/3 har för litet att äta. Historien visar emellertid, att nya strukturer inte av sig själva skapar nya människor. Men ett klasslöst, osjälviskt samhälle låter sig inte uppbyggas av själviska människor.

Den nya revolutionära människan vi söker har i sitt personliga liv funnit svaret på hela samhällets grundproblem, egoismen. I stället

TYSKLAND

Protokoll för teologer

för att vara en del av sjukdomen i samhället blir hon en del av dess botemedel. Hela frontlinjen blir därmed tydligt forskjuten. Den löper inte längre mellan «reaktionärer» och «revolutionärer», mellan professorer och studenter, mellan «oss» och «de andra», över huvudtaget inte längre mellan människor. Frontlinjen går i stället rakt igenom motiven hos varje enskild människa.

Den nye revolutionären behöver ingen fiende. Han försöker inte likvidera sina motståndare utan försöker vinna dem för den nya världsomfattande kampen mellan själviskhet och omsorg, mellan gott och ont. Denna kamp börjar i vars och ens eget liv.

Den politiskt nödvändiga förändringen börjar med revolutionerandet av människan.

Varje människa på hela jorden kan få en del i denna revolution, om hon frågar efter Guds vilja för sitt liv, för sin familj och sina grannar, för sitt land och sin kontinent.

Målet för Guds handlande är människans frigörelse och uppriktandet av hans herravalde. Såsom det enda för människan halvsörjande.

Några av dessa tyska studenter har för avsikt att delta i den konferens för kristna från olika kyrkor och samfund som planeras som en del av världskonferensen för Moralisk uppriktning i Caux, Schweiz, den 13—20 augusti och som omnämndes i förra numret av NY VARLD I BILD. Temat för denna konferens blir just «Den nya människan».

Med min «hongkongsang» som utsiktspunkt ligger jag och betraktar fågellivet på hustaket närmast intill Solen lyser och småfågelnarna pular ut och in mellan tegelpannorna. Avståndet till hustaket är för långt för att jag skall kunna urskilja vilka småfåglar som är i farten men antagligen är det grasparvar eller pilfinkar.

Så ser jag hur en del fåglar flyger in under tegelpannorna. Men hur jag an fixerar och vaktar på dom kan jag inte se att de kommer ut igen. Varför? Plötsligt går det upp ett ljus. Det bör naturligtvis fågelfamiljer under takpannorna och honorna häller på att ruva sina ägg. Medan hannarna flyger omkring i solskenet och ser ut att ta det lätt med livet.

Stackars honor! De tycks leva kvar i ett uråldrigt system. Hur länge skall vi kunna tolerera att sådant sker inom vårt lands gränser? Vi får verkligen hoppas att de inte till på köpet är nöjda med att ha det så.

Något måste göras! Det första är kanske att riktigt försäkra sig om att de är otillfredsställda med sin lott. Annars kan vi ju inte rakna med att de själva kommer att ta itu med den förändring som det är ett så skriande behov av. Om vi börjar med att riktigt skaka om deras bon och deras familjer, bör vi kunna få fram en del av

Reflexioner i sommarvärmen

missnojet. Med några vackra silversaker kan vi nog muta skator och kråkor att äta sig det besvaret. Men naturligtvis måste vi se till att de skakar ordentligt, så att bona knakar i fogarna.

Vi kommer säkert att få märka hur honorna efter en tids preparering kommer att flaxa oroligt ut och in ur boet utan att veta på vilket ben de skall stå — ett tydligt tecken på att de verkligen är otillfredsställda.

Då är det dags för nästa steg i utvecklingen. För att hjälpa honorna att verkligen bestämma sig övar vi in en ny kor med ungfågelnarna. «Fågelsamhället behöver er!» Det är ovardigt en modern fågelhona att bara ligga hemma på äggen och dra sig. Att bara vara hemmahona är en överklassattityd, som för länge sen borde vara glömd och begravd. Det borde vara under er värdighet att låta andra slita för att ni skall vara hemma och ha det skönt. Kort

sagt. Att vara hemmahona är ett brott mot samhället och mot jämlikheten.»

Men hur går det då med äggen och ungarna? Åh, dom klarar sig alltid. Man kan ju planera så att flera fågelpar kan få lägga sina ägg tillsammans i större bon, någon sorts kollektivbon, där ruvningen säkert kunde ordnas både billigare och ändamålsenligare. Och de fardigklackta ungarna borde ha chans att komma till särskilda «fågeldagbon» där matning och tillsyn kan ordnas av statligt utbildade fåglar med den rätta fjaderskruden.

Bara en fråga till. Om det skulle vara så olyckligt så nästa kull honor börjar på samma sätt med att äta sig ruvningen och värden om ungarna, blir inte då den här revolutionen bland småfågelnarna förfelad?

Den frågan fick jag inget svar på från min utsiktspunkt.

Marika

Brev till en student Från sid 3

att jag låter allt av gott och ont i tiden strömma in över mig, och att jag hela tiden varderar detta efter den intuition om vad som är sant och äkta som ständigt har utvecklats i mitt inre. Samvetets rost avgor vad jag skall välja och ta ansvar för i den situation och den värld vi lever i.

Det finns en inre «kompass» som kan vägleda både tankar och kanslor. Det är de fyra absoluta moralnormer, som vi talade om — arlighet, renhet, osjälviskhet och kärlek. När vi människor upplever «korset» och staller oss inför absoluta vardernormer befrias vi från oss själva, och från alla andra

mänskliga auktoriteter och makter som lätt kan trollbinda en. Absoluta moralnormer står inte i motsättning till personligheten, utan de är i pakt med de bästa och skapande krafterna i den. De är som ett prisma, där ljuset bryts och sedan strålar ut mångfaldigt i olika färger som har «varme och liv». De absoluta moralnormerna har röntgenstrålarnas förmåga att kunna genomlysa människans motiv och därigenom hjälpa oss att förstå de krafter på gott och ont, som finns i människan och som avspeglas i samhället.

Och — de för in i trons dimen-

sion. Ty i sanningens absoluta ljus stannar man då och då i undran inför det mysterium vi väl inte kan förstå, men som jag själv lart känna genom att uppleva det att människan trots all sin ondska och alla sina fel älskas av Gud, att var och en som i sitt dagliga liv öppnar sig för korsets dynamik kan vara med om att besvara det behov som blir allt starkare i hela världen — både i den kommunistiska och den icke-kommunistiska. En ny människotyp. Därigenom kan vi miljontals vanliga människor ryckas ut ur det desperata valet mellan mänsklig diktatur och atomkrig — och i stället börja vara med om att förverkliga det nödvändiga tredje alternativet — att omskapa världen.

Från premiären på «Jag är den tredje» i Asmara teater, en pjäs skriven och spelad av studenter på deras eget språk, tigrinia

Murar som raseras Från sid 5

Indien i syfte att utveckla samarbetet mellan Afrika och Asien. Bland dem som horsammade hans inbjudan var femton indier som kom från Moralisk upprustnings centrum i Panchgani utanför Bombay. De kom med Rajmohan Gandhi, chefredaktör för tidskriften Himmat, i spetsen.

Temat för konferensen lod Moderna människor — förutsättningen för moderna nationer. Hur detta uppfattades framgick av anföranden av delegater från några av Afrikas och Asiens brannpunkter. En av dessa delegationer kom från Nigeria och Biafra. Den leddes av fru Kezio Fashina, mångårig ledamot av stadsfullmäktige i Lagos och en av dem som organiserade Nigerias kvinnor i landets tidigare självständighetskamp. Hon varnade andra afrikanska länder för att råka ut för samma öde som övergått hennes land. «Tragedin i Nigeria beror på att goda människor har vagrat att slåss för sin övertygelse. Jag hade min andel i krisen i mitt land, därför att jag var full av hat och bitterhet gentemot några medlemmar av min egen stam. Orsaken till att vi bekämpar varandra och har förlorat så många av våra män och

kvinnor är att vi inte vill leva efter absoluta moraliska normer.»

Delegaterna från Nigeria och Biafra gjorde upp planer för hur de tillsammans skulle kunna nå sitt folk med visningar av filmer och skådespel som kan visa på vägar till en lösning av denna grundläggande misstro och bitterhet mellan stammarna.

Som tidigare antytt revolterar många bland Etiopiens ungdom mot missförhållandena i sitt land idag. Hur skall unga och gamla kunna enas om ett handlingsprogram som är radikalare och effektivare än våld — det var en av de vitala frågor som belystes under konferensen.

En elev vid en av Asmaras skolor, Prins Mekonnens gymnasium, talade tillsammans med 54 andra elever från sex lärarhögskolor och andra skolor på detta tema och berättade om ett nytt samarbete mellan lärare och elever. När elever blir annorlunda, finns det hopp för hela landet, sade han. En annan elev berättade om hur han hatat de indiska lärarna i sin skola därför att de enligt hans mening kommit till Etiopien bara för att tjäna pengar. Han hade bett dem förlåta honom detta

hat. Vicerektorn vid skolan, själv en indier, tillfogade att detta steg lett till en radikal förändring i förhållandet mellan lärare och elever.

Konferensen agde rum på Expo, Asmaras nya utställningsområde. Eftermiddagarna användes till besök i skolor och kontakter med befolkningen. Under loppet av en vecka fick de internationella delegaterna på detta sätt kontakt med eleverna i ett tjugotal skolor och talade till 15 000 av dem. Genom offentliga moten, teater- och filmföreställningar fick man också kontakt med den övriga befolkningen.

Etiopien har ställt sig i spetsen för afrikanska enhetssträvanden. Gensvaret i Asmara och bland delegaterna vid denna konferens gav hopp om att människor där vill acceptera den ömsesidiga förändring hos alla parter som är förutsättningen för verklig enhet.

LEGEMIDDEL

HURTIGVIRKENDE

Förstehjelp
ved smerter,
hodepine,
forkjølelse

Mot
smerter

PARALGIN

Voksne 1-2 tabl. ad gangen
Inntil 4 ganger daglig
Barn 1/2-1 tabl. ad gangen

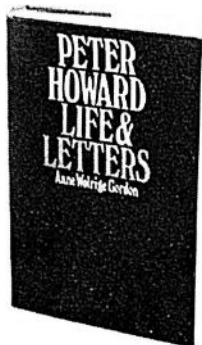
W.F.

• også for dem
som ikke tåler
acetylsalicylsyre!

På apotek - uten resept
WEIDERS FARMASØYTISKE A/S OSLO

„DET VIKTIGASTE I VÄRLDEN“

U NU, tre gånger statsminister i Burma, skriver om
Anne Wolrige Gordons nya bok om sin far Peter Howard

Peter Howard — Life and Letters
av Anne Wolrige Gordon Hodder
& Stoughton Kr 42 — 318 s
Erhålles snabbast från Ide och
Kultur Sveavagen 34 6 tr 111 34
STOCKHOLM postgiro 70 98 70

Att läsa «Life and Letters» har varit en stor upplevelse — lika stor som det var att träffa Peter Howard själv

För mig har det varit en stor tillgång att ha kunnat Frank Buchman och Peter Howard. Att jag lärde känna deras särprägel och kvalitet och hur de blev sådana, har hjälpt mig mycket att förstå och värdesätta Moralisk uppbyggnad

«Life and Letters» är en nyttig bok. Det är en god bok, därför att

den tecknar en bild av Peter Howard sådan han verkligen var. Jag kan inte foreställa mig honom som «anti» något eller någon. Han var en allt igenom positiv människa — lika positiv som de fyra absoluta normer han satte så högt. På ett ställe i boken säger han, att han kunde sig vara med i en rörelse som försökte göra det som är viktigast i världen. Vi som måste strida mot tyranni, omoral, hat och krig praktiskt taget hela vårt liv instämmer helt med honom.

VARDAGSVINKELN

För ett halvår sen lämnade jag ett yrkesarbete för att få tid att göra det som jag länge förstått behövde göras men som tiden aldrig ville räckta till för. Haromdan kom tankarna osökt in på hur situationen har förändrats. Förut hade jag mera pengar men saknade tid. Nu har jag mera tid och saknar ibland pengar. Vilket betyder mest? Att kunna köpa de kläder vi önskar, att på olika sätt kunna höja vår standard eller att ha tid att möta människor, att uppleva vad det är de behöver och försöka möta dessa behov? Att också ha tid att följa med det som rör sig i världen och i någon mån vara med om att påverka utvecklingen?

Nyss talade jag i telefon med en fru som sa: «Det är så mycket som jag skulle vilja skriva om men jag har ju heltidsarbete och det blir inte av.» En annan fru sa: «Mitt yrkesarbete tar mig så helt, så jag orkar ingenting utanför det.» Detta är inga enstaka exempel utan överallt möter vi den situationen.

De flesta av oss har rutat in livet så hårt, att det inte går att fylla med något mera. Vi känner oss väldigt effektiva och nyttiga, om vi har ett yrkesarbete, som ger hygglig lön. Och vi åtar oss gärna någon extra uppgift, om det ger pekuniär valuta. Men att ge tid åt sina grannar, åt sina gamla föräldrar eller åt vänner, som misslyckats med livet eller åt barnen och deras kamrater, blir en extra bärda som vi inte orkar med. Om man sen också känner kravet att engagera sig i samhällsdebatten och vara med om att bestämma vårt lands kurs, då är mattet mer än räkat.

Vår situation leder lätt tankarna till en bild, som jag hörde om för länge sen, av ett fartyg, där passagerarna håller på att mala och pynta var och en sin egen hytt, medan fartyget går under. Majoriteten av oss medelklasser ar så upptagna av våra egna «hytter» och vår egen utveckling och standardhöjning, att vi inte har tid att ta ansvar för det som händer på

«de gemensamma utrymmena» eller vilken kurs vårt fartyg följer. Vi skrams ibland då vi anar att skeppet går åt helsike, men vi sticker snart ner huvudet i alla våra uppgifter och skaffar oss ett skal av effektivitet runt vår radslå.

Ibland skulle jag vilja ropa nastan hysteriskt: Vakna, vakna, vakna, Svenssons! Men bättre än att skrika i panik är kanske att fundera över vad det innebär att vakna till ansvar och hur det går till.

Det enda — enkla — som jag tror behövs är att var och en tar sig tid att grundligt tanka igenom sin egen situation i förhållande till världens utveckling och behov och sen göra de justeringar i livsföringen, som är förutsättningen för att kunna göra det som är viktigast. Vår personliga utrustning ifråga om ork och formaga kan vara så olika, varför jämförelse med andra ger daliga resultat. Det enda är att fråga sitt eget innersta, vad det är jag borde göra.
Ulrika

Saxat och citerat

UPPLEVELSER AV OTILLRACKLIGHET och skuld inför sig själva och andra (sjalviskhet, okamratlighet, falskhet och feghet) betecknas sålunda av 70 proc av eleverna som viktiga eller mycket viktiga frågor

Utredningen ger vid handen att samlevnadsfrågor är av högsta angelägenhetsgrad för tonåringarna, som har ett behov av att få ett monster för sin samlevnad. Brist på besked från föräldrarna upplevs av barnen ofta som bristande intresse från föräldrarnas sida

Ref av Tonåringen och
livsfrågorna, Svensk
Veckotidning 20/1969

I MANSKLIGHETENS HISTORIA har garna levnadsvillkoren andrats snabbare än värderingar och tankande. Våra villkor har under de sista 25 åren förändrats mer än tidigare 10 000 år. Ett jordskred behövs i tankande, värderingar, förståelse att planera och ta ansvar, om total katastrof skall undvikas. År 1968 tycks ett sådant ha varit på väg

Gudrun Hegardt
om studentrevolutionerna,
Skolvärlden 12/1969

JAG TYCKER DET ÄR SYND I EN tid då demokratin hotas av yttre fiender i både den ena och den andra världsdelen och i en tid då människovardet har så litet värde i många länder, att demokratin i den form vi har skapat den har i Norden skall utsättas för hård angrepp och misstro i våra egna länder. Det demokratin idag behöver är skydd. Det är bara människorna i de demokratiska länderna som kan utgöra detta skydd

Guttorm Hansen,
Synsvinkelen, Aktuell

VAD JAG TROR BEHÖVS ÄR just en mer djupgående debatt eller analys av de värderingar som skall ligga till grund för hela samhällslivet. Vad slags samhälle är det vi har en vision av?

Harald Ofstad,
Aktuell debatt. Kan vi lita
på demokratin?

EN ÄNGESTTANKE HAR LANGE förfoljt mig. På samma sätt som människan i dag har löst de tekniska problemen för sin totala undergång, på samma sätt har hon även de intellektuella och materiella resurser inom räckhåll, som krävs för en konstruktiv eller livsframjande totallösning av det globala samlevandets problem. Men hon är partiellt blind och kan inte utnyttja dem. Eller vill inte, trots att hon är medveten om dem

Christer Kihlman,
Ord & Bild 2/1969

ATT TANKA PÅ ANDRA BETYDER inte, att man uppger sin egen identitet, men många problem skulle upphöra att vara problem, om vi kunde tanka efter större linjer

— Revolutioner loser inga problem — men en revolution på det psykiska planet skulle kunna göra det. Många människor tycks upp-

leva sig själva som bara ett neutrutrum i kollektivet i stället för som individer i det

— — — Det är ingen mening med att vi får mer och bättre teknik, om vi inte kan ordna de rent mänskliga relationerna på ett bättre sätt

Skådespelaren Per Ragnar,
Vårt röda kors 5/1969

VI HOPPAS FÅ LEVA SÅ SOM VI alltid har levat — själviskt, bekvämt och ostort. Vi glommer den eviga kampen mellan ont och gott. Seger i den kampen för med sig trygghetens och valståndets valsignelser, men nederlag i den, och även okunnighet om den, leder till fattigdom, hunger, slaveri och död. Det ytterligt onda måste besvaras med det ytterligt goda

Frank Buchman

NÄR VI HAR SÅ MYCKET VITT brott att vi kan trampa på det och så mycket mjölk att vi storknar, kommer vi ändå inte att bli ett dugg lyckliga. Men om vi delar med oss av det vi har brist på, kan vi bli lyckliga redan i dag

Solzjenitsyns roman
«Cancer Ward»
(Rec i The Times)

CIVILISATIONENS FRAMTID, JA, själva dess existens beror på om några människor, någonstans, tar upp denna utmaning med de förändringar och beslut som måste till för att besvara den

Peter Howard
i Liverpool 1964,
Africa's Hour

HJARTATS FÖRÄNDRING ÄR själva kärnpunkten. Den medför en förändring till ett bättre uppträdande i alla mänskliga relationer på varje plan av mänsklig verksamhet

Professor Arnold Toynbee,
The Times 5/4 - 1969

Kort nytt

MANNISKAN I VALDETS TIDSÅLDER

Bolkesjo Svenskar och danskar deltog i en norsk konferens under pingsten i Bolkesjo med temat «Den nya människan i våldets tidsålder» Rapporten om aktionen med Peter Howards pjäs Stegen i olika svenska städer under våren, väckte stort intresse Lektor Jon Henden talade över amnet «Fostran till globalt ansvar» och dr Sturla Johnson som kom direkt från tre månaders vistelse i Indien och Ostafrika redogjorde för «Vad kan vi göra för Asien och Afrika»

Ett uttalande av Peter Howard «Vi tror att priset för en ny värld är de beslut som fattas av enskilda människor» utgjorde ledtråden i den överläggning och planering som ägde rum under konferensen

AKTION I FRANSK HAMN

Nantes Medan spänningen var hög i Frankrike inför presidentvalet 1 juni, uppfördes europamusikalen *Luta et ut* i hjärtat av västra Frankrikes industriregion, kuststäderna Nantes och St Nazaire med Frankrikes största varv och ansett som en «barometer» för landets ekonomiska läge Inför hamnarbetare, industrianställda och studenter sade Martine Algrain, som hörde till de revolterande studenterna i Paris i maj i fjol «Frankrikes verkliga framtid avgörs inte vid valurnorna eller på gatorna utan i vanliga franska mans och kvinnors hjärtan»

Tidningen Ouest France skrev om ungdomarna i musikalen «Utan politisk upphetsning säger de vad de har på hjärtat och får oss att vilja säga det vi har på hjärtat De krossade det själviskhetens skal som vi har stängt in oss i» De framträdde också i TV och i radio

Stadsfullmäktige i Nantes gav en mottagning för dem i stadshuset, i vars eleganta 1700-talssal de fick möta folk i ledningen för undervisning, industri och affärsliv

KONFERENS I FINLAND

Orvesi, Finland En konferens under pingsten i mellersta Finland hade samlat representanter för industri, undervisning, hälsovård och riksdagen jämte ungdomar I moten och seminarier behandlade man den moderna tidens utmaning och Finlands uppgift i en föränderlig värld Den uppgiften är att

ta ett fullt ansvar för världsutvecklingen och stå fast vid de oföränderliga andliga och moraliska grundvärdena, hävdade konferensens deltagare Dessa grundvärden är ett livsvillkor för att samhället i dag ska kunna fungera

PRAKTISKT PROGRAM FÖR INDUSTRIEN

London, Ett åttital industriman och affärsman dryftade nyligen under en weekendkonferens det europeiska näringslivets ansvar för världens situation och vagnar för en lösning De enades om ett praktiskt handlingsprogram stödjande industrikonferenserna i Caux, arbeta i industrins problemområden i Europa och stödjande Gandhis arbete i Indien

Direktor Alfred Nielsen från Danmark, ordförande i den europeiska trandustrins kommitté för relationerna med u-landerna och nyligen återkommen från ett besök i Indien, framhöll hur viktigt det är att motiven för den europeiska industrin är riktiga Företagare i väst, som har som främsta motiv inte ekonomisk framgång utan att besvara behoven både i sitt eget land och i världen, har möjligheten att vinna både företagare och kommuner i Asien

Direktor Robert Carmichael, den främste initiativtagaren till den internationella överenskommelsen om fasta jutepriser, hävdade, att världens framtid till stor del avgörs i Indien och Pakistan Han har beslutat bosätta sig där en tid

TURKISKA DELEGATER TILL CAUX

Caux Sommarens internationella konferenser i Caux öppnades under pingsten med deltagare från 31 länder, bland dem ambassadörerna från Egypten och Libanon och en grupp från Sydtyrolen

I en hälsning till konferensen berörde Turkiets premiärminister Demirel generationsmotsättningarna och klyftan mellan rika och fattiga länder

«En modern filosofi som får sin styrka från de enskilda individernas tro och ideer, kunde förvandla världen» Han uttryckte sin tro på «ett nytt moraliskt klimat, där mänskligheten kommer att bli immun mot hatfyllda konflikter och vinna enighet genom arlighetens och kärlekens band»

Både presidenten och premiärministern i Turkiet har nyligen med representanter för Moralisk uppbyggnad diskuterat turkiskt deltagande i sommarens konferens i Caux

*Kvalitetsprodukter
for personlig
hygiene*

A/S SABA
TØNSBERG

**SVAKSTRØM
ER VÅR
STYRKE**

Var spesialitet
Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

80 år som
spesialforretning i
svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S

Rådhusgt 3, Oslo 1

LEGEMIDDEL

**Forkjølelse, revmatisme,
nervesmerter - forsøk...**

ALBYL-
Enterosolubile

OVERTRUKNE ACETYLSALICYLSYRETABLETTER
Uten maveirritasjon fordi tablettene først
løses opp i tynntarmen Pakninger a 30
og 100 tabletter På apotek uten resept.

A/S FARMACEUTISK INDUSTRI

Uten
mave-
irritasjon

Gi barna

FFF
(FUHR FLYTENDE FRUIT)

SUNN
NÆRENDE
VITAMINRIK

RÅ EPLE/AFT - GIR HELSE OG KRAFT

EN SAK ÄR -SÄKER

MIBO - 24 VOLT - EL-TOALETT

UPPFYLLER SÄKERHETSKRAVEN

MIBO är marknadens första el-toalett som provats och S-markts efter de nya normer som Semkos normutskott faststälde den 7 december 1967

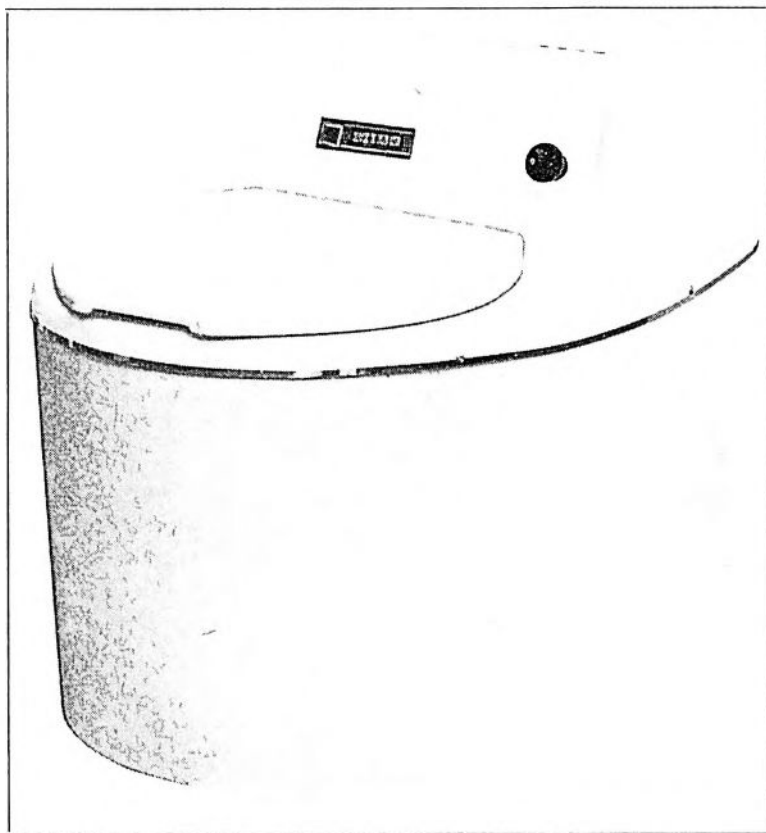
MIBO har transformator, vilket gör att alla elektriska komponenter drives med 24 volt

MIBO har förbränningsugn i eldhardig keramik och är försedd med efterbrännkammare. Denna ger en temperatur på över 1 000 grader, vilket gör att även gaserna antänds och förbränns (Ni slipper filter). Övriga förbränningstekniska delar är i rostfritt

MIBO uppfyller berörda myndigheters önskemål om separat sanitär- resp förbränningsteknisk del

MIBO har hölje av glasfiberarmerad plast och programverk som automatiskt styr förbränningsprocessen

MIBO el-toalett är patentsökt

Mr. Lemon Lime

E.

UPPFRISKANDE AKTA
LIMEJUICE i pulverform

Dernings AB
Goteborgs Frihamn